

bárhonnan is induljanak ki, egy helyre vezetnek, még pedig

a város gazdagságára.

Bármennyire is paradoxonnak, vagy nevetségesnek hangzik is, állítom, hogy a város gazdagsága oka költségvetési, illetve zárszámadási hiányainak és annak, hogy nem tud reális, kiegyensúlyozott mérleget, helyesebben költségelőirányzatot teremteni.

Szeged város ugyanis, amint azt nagyon jól tudjuk, földbirtokos és 70.000 holdnak a tulajdonosa. A város egész fejlődése és jövedelmének alakulása teljesen egybeforrt a mezőgazdaság fejlődésével. S miután tudjuk, hogy a mezőgazdaság mindenütt válsággal küzd, tehát a város és annak háztartása is válságos helyzetbe került. Talán nem alkalmas e hely és ezen indítvány rámutatni példákkal illusztrálva mezőgazdaságunk válságának okaira. Városunk, mint jogi személy, helyzete a közönséges földbirtokosénál sokkalta súlyosabb. Gazdálkodási rendszere ingatlan birtokának bérbeadásában merül ki. Ezen legritimisebb hasznosítási rendszer az évtizedek folyamán kisbérleti társadalmat teremtett, amely nincstelenekből rekrutálódik, akik csak saját magukkal törődnek, a köz, a többtermelés, az adózás és most már kötelezettségeik lerovása iránt is teljes nemtörődomséggel viseltetve, csak egyet tartanak állandóan szem előtt:

a gazdag bérbeadót minél jobban megvágni,

ezt a jó tehenet minél tovább és jobban megfajni. Ha felmegy a termények ára, akkor a bérlő társadalom bérredukciót kér, mert a buza drága; ha esik a buza ára, akkor újra redukción kér, mert az árunak nincs ára; ha jó a termés, akkor túl nagy a lerovandó bér, ha nincs termés, akkor nincs miből fizetnie, stb., stb. A város, amely azt vélte, hogy elégedett örökbérleti társadalmat teremt, elérte azt, hogy nem fizet bérrel, mint alperesével, vagyontalan adósaival áll szemben, akik állandóan a város gazdagságára és saját szegénységükre rámutatva, magukat a kiszípolozott, kiuzsorázott áldozatnak állítják oda s állandóan kilincselnek.

Kell, hogy Szeged végre pontot tegyen gazdálkodási rendszere után.

Városiasságára, a rengeteg szociális városi feladatok megvalósítására kell végre felébrednie, arra, hogy közszolgálati feladatai is vannak, arra, hogy a lekapcsolt Hinterlandot nincstelen bérlőkkel nem, csak önzérzetesen vezetett szomszédos községekkel, izmos kis- és középbirtokosokkal, illetve birtokokkal lehet, de kell is pótolni.

Kell, hogy Szeged városa földbirtoka eladásának gondolatával foglalkozzék.

Ezek előrebocsátása után van szerencsém a következő indítványt előterjeszteni:

Mondja ki a törvényhatósági bizottság, hogy elvben földbirtokának eladását elhatározza és azt — jóváhagyás esetén — úgy hajtja végre, hogy már az 1931-ben lejárt bérleteket csak annyiban újítja meg legfeljebb 3 évre, amennyiben addig az örök áron való eladás nem sikerül. Egyben az eladások megfelelő előkészítésére és gyakorlati kidolgozására végezt egy 5 tagú bizottságot küld ki avval, hogy munkájához azonnal fogjon hozzá és a legrövidebb idő alatt tegyen arról jelentést. A hozandó határozatnak az előmunkálatok megkezdése, illetve a bizottság kiküldetésére vonatkozó része felelősségre való tekintet nélkül hajtandó végre.

Nagyon sokan vannak, akik az ingatlanok eladásának gondolatától fáznak, vagy legalább is ahoz szeretnék azt kötni, hogy a befolyó pénz kizárólag ugynevezett produktív befektetésre használtassék fel. Felvetődik most már az a kérdés, mit tekintünk egy városnál és annak gazdálkodásánál produktivitásnak? Jelent-e az produktivitást, ha az ingatlanokhoz ragaszkodva, kivétezőm minden városiasságból és kölcsönök halmozása által a vagyomból élek; az, hogy kénytelen vagyok fiktív jövedelmekkel számolva, polgári társadalom egy részével állandóan perben állni, végeredményben óriási összegeket évenként behajthatatlanság címén leírni, a másik részének vállaira fokozott terheket rakni; vagy pedig az, hogy földemet nem engedem többé ingyen és rablógazdálkodás útján kiuzsorázni, hanem azt értékesítve, az ellenértékkel oly városi feladatokat teljesítek, amelyek a civitas és a szociális kötelezettségek szempontjából igenis produktívek, sőt az eddigi gazdálkodási rendszernél produktívebbek, mert egy egészet, egy egységes várost, gazdasági életet produkálnak velük.

Az indítvány szerint 1931-től kezdve a lejárt bérletek ne újítottassanak meg, hanem a felszabaduló ingatlanok eladassanak. 1931-ben a következő városi bérletek járnak le:

Dűlő	Bérbeadott terület kat. holdban	Fizetendő haszonbér	Eladási érték kat. holdanként	Előirányozható vételár	
Ujszeged—Alsótelepart	357	1095	1418	1700	606900
Boszorkánysziget	177	175	51	1100	194700
Hattyas	151	427	1018	2400	362400
Bodom	1153	3362	2078	2000	2306000
Tompasziget	96	279	—	2000	192000
Matyér	258	233	1091	1900	490200
Gyálárét	272	479	13649	2000	544000
Ruzsajárás	546	672	1000	300	163800
Összesen	3010	6722	20305		4860000

a buza mázsáját 22 P-vel véve 147884

előirányzott bér 168189

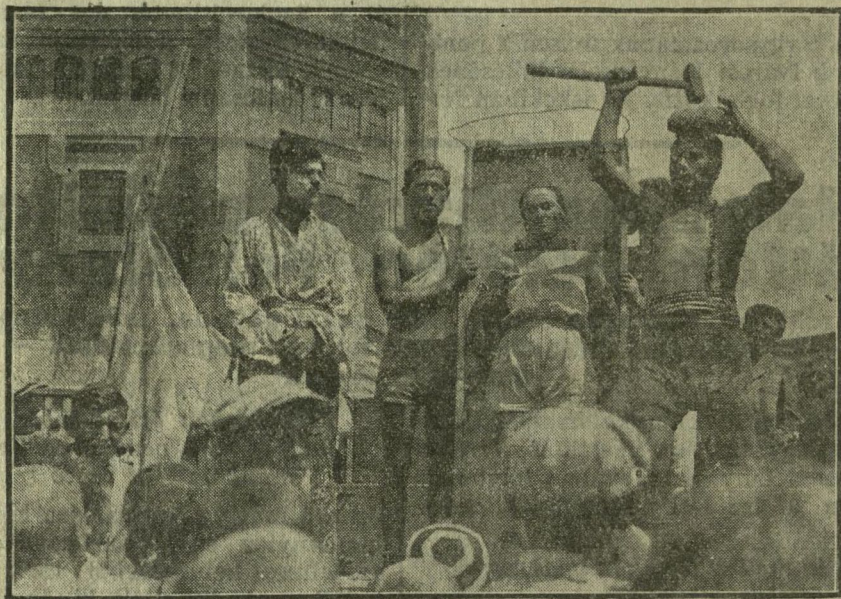
Ha tehát minden jól megy, úgy a fenti 3010 kat. holdért, ha minden bérlő fizet, 168.189 pengő fog befolyni, ami holdanként 55.80 pengős átlagbért, illetve a legszigorubb értékelést véve figyelembe, 3 és félszázalékos hozamnak felel meg. Ilyen értékesítés mellett természetesen sem városi feladatokat és problémákat megoldani, sem megélni,

illetve gazdálkodni nem lehet. Az ilyen gazdálkodás előbb-utóbb csak a tönk felé vezet, illetve készíthet esetleg oly gyors értékesítésre, amikor tényleg és valójában semmi sem maradna. Itt tehát idejekorán és nem forszírozottan igenis eladni kell, ha az ellenértéknek megfelelő jövedelemhez akarok jutni.

A fenti összeállítás utolsó rovatában azon összegeket vettem fel, amelyek mellett az ott feltüntetett területek még a mai csökkent árak mellett is értékesíthetők. Sőt lassu parcellázás esetén s ha előnyös fizetési feltételeket, a vételárhátralék után 6 százalékos kamatot biztosíthatunk, ugy ezen árak csak irányáraknak tekinthetők, melyeknél feltétlenül magasabb összegek folynak be. Az eladás elhatározása csak a bérleti idő lejártával válik tetté, addig a bérleteken lényeges változás nem történik, sőt az eladásra szánt terület is egy-egy évre továbbra bérbeadandó.

Szerény véleményem szerint ez az egyedüli út, amelyen haladva előbb-utóbb Szeged reális költségvetést fog tudni készíteni és a városok között azt a helyet foglalja majd el, amely őt nagyságánál fogva feltétlenül megilleti.

Gál Miksa.

»Herkules« a Szent István-téri vásáron.

Öngyilkosságot akart elkövetni egy földmives a dorozsmai Levajev kocsmában

A Levajev-család tagjai megrettenve kergették el az öngyilkosjelöltet

(A Délmagyarország munkatársától.) A Süle László tanító halálával hírnévre vergődött dorozsmai Levajev kocsmában vasárnap délután tragikomikus esemény játszódott le. Amint ismeretes, Süle László meggyilkolásával vádolt Levajev Sándor a tárgyalások során azt állította, hogy Süle László öngyilkos lett. Először benn az ivóban akarta magát agyonlőni, de kicsavarta kezéből a fegyvert. Süle azután elment és valószínűleg az uton lőtte magát agyon.

Vasárnap délután a kocsmában megjelent egy idősebb földmivesféle ember, aki nagyon gyanúsán viselkedett. Szótlanul ült az egyik sarokban és állandóan a szemét törölgette. Nemsokára ceruzát, papírt kért és írni kezdett. A Levajev család tagjai megrettenve néz-

ték ezt a műveletet. Levajev Sándor óvatossá a földmives háta mögé lopózott és belenézett a levélbe. Megdöbbenve látta, hogy

a földmives bucsulevelet ír feleségéhez és bejelenti, hogy tovább nem kíván élni, öngyilkosságot követ el.

Levajev Sándor a meglepett földmivest felhívította, hogy azonnal hagyja el a kocsmát. Amikor a földmives vonakodott, az egész Levajev család összeállt és együttes erővel kituszkolták az ivóból a földmivest.

Hogy mi lett az elkeseredett öngyilkosjelölt további sorsa, azt senki sem tudja. Valószínű, hogy meggondolta magát, összetépte megkezdett bucsulevelet és hazament.

Július 31-én este 9 órakor

VIDÁM EST

a Korzó Mozi nyári helyiségében

Berky Lili—Gozon Gyula felléptével
Vége az operettnek
Kovács kis operettje

Bársony—Dajbukát felléptével
Házasság
Török Rezső egyfelvonásosa

Etvágytalanító
Lőrincz Miklós tréfája
Ihász—Berky József

Örültek házában
Harmath Imre tréfája
Bársony—Jankovszky—Berky József

Berky Lili—Gozon felléptével
Szerelmi párbaj
Zágon zenésjátéka

Bársony—Dajbukát felléptével
Kigyűrt az igazság
Török Rezső parasztkomédiája

Gozon Gyula magánszáma, Berky József magánszáma, Helyárak —80—3-50-ig.

Berky Lili dalcsockorja cigányzenekar kísérettel.